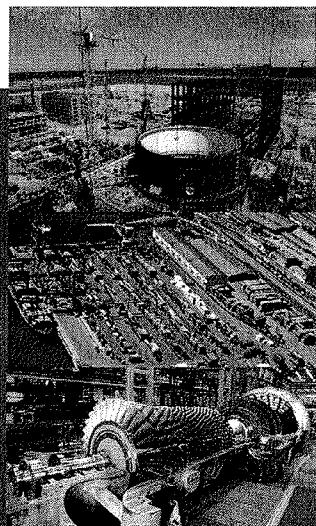

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH
I EUROPSKIH POSLOVA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

IZVOZ ROBE S DVOJNOM NAMJENOM U
2014. GODINI

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Sadržaj

UVOD	1
GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI	2
ZAKONODAVNI OKVIR KONTROLE IZVOZA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM U RH	4
NOVOSTI U ZAKONODAVNOM OKVIRU U 2014. GODINI	5
SURADNJA NA PODRUČJU IZVOZNE KONTROLE	8
MEĐUNARODNA SURADNJA	8
SURADNJA S INDUSTRIJOM	10
PROGRAM UNUTARNJE USKLAĐENOSTI	11
MEĐUNARODNI UGOVORI I REŽIMI	12
KONTROLA IZVOZA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM U RH	15
VRSTE DOZVOLA I POTVRDA	17
GLOBALNA IZVOZNA DOZVOLA	17
OPĆE IZVOZNE DOZVOLE EU	18
NACIONALNA OPĆA IZVOZNA DOZVOLA	19
POVJERENSTVO ZA NADZOR ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	19
PROCEDURE IZDAVANJA DOZVOLE	20
TRACKER SUSTAV	21
POPIS ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	22
REZULTATI KONTROLE IZVOZA U 2014. GODINI	26
PRILOZI	34

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

UVOD

Sustav kontrole izvoza predstavlja skup zakona, načela i propisa koji upravljaju izvozom strateške robe kao način promicanja nacionalnih sigurnosnih interesa i ciljeva vanjske politike države. Republika Hrvatska uspostavila je sustav nadzora izvoza robe s dvojnom namjenom početkom 2005. godine, donošenjem Zakona o izvozu robe s dvojnom namjenom, koji je stavljen van snage 1. srpnja 2013. godine.

Članstvom u Europskoj uniji, u Republici Hrvatskoj započela je primjena Zajedničke trgovinske politike Europske unije, što uključuje i propise o nadzoru robe s dvojnom namjenom. U Europskoj uniji, nadzor robe s dvojnom namjenom reguliran je Uredbom Vijeća (EZ) 428/09 od 5. svibnja 2009., s izmjenama, kojom se utvrđuje režim Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringu i provoza robe s dvojnom namjenom (u dalnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) 428/09). Uredba je obvezujuća i direktno primjenjiva u svim državama članicama Europske unije, dok se nacionalnim propisima utvrđuju nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora, te propisuju kazne.

Zakon o nadzoru robe s dvojnom namjenom omogućuje direktnu primjenu Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009 u Republici Hrvatskoj.

Roba s dvojnom namjenom je roba, uključujući računalne programe i tehnologiju, koja se može koristiti kako u civilne, tako i u vojne svrhe, te roba koja može biti upotrijebljena u neeksplozivne svrhe, ali i koja na bilo koji način može pomoći u proizvodnji nuklearnog oružja ili drugih nuklearnih eksplozivnih naprava.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Nadzor izvoza robe s dvojnom namjenom ima važnu ulogu u sprječavanju širenja oružja za masovno uništenje koje danas predstavlja veliku prijetnju regionalnoj i svjetskoj sigurnosti.

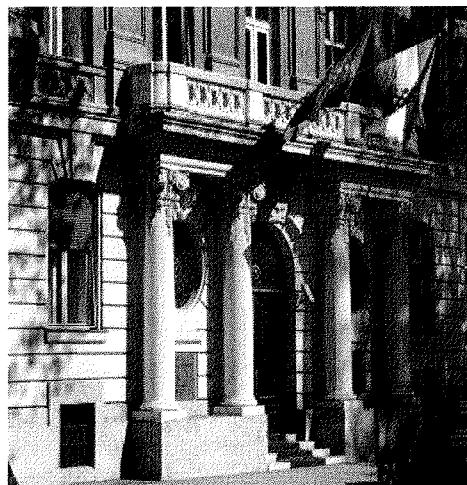
U borbi protiv terorizma i širenja oružja za masovno uništenje veliki broj zemalja uspostavio je i unaprijedio zakonske i institucionalne okvire nacionalnih sustava nadzora izvoza robe i tehnologije s dvojnom namjenom. Uvođenjem sustava nadzora pridonosi se neširenju oružja za masovno uništenje u svijetu, borbi protiv terorizma, te globalnoj i regionalnoj sigurnosti, uz istovremeno omogućavanje obavljanja legitimne trgovine. Republika Hrvatska, primjenom sustava nadzora izvoza robe s dvojnom namjenom, usklađuje sustav nacionalne sigurnosti i vanjske politike s ekonomskim interesima.

Na taj način izvozna kontrola doprinosi i provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana za suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje, kroz jačanje nacionalnog sustava prevencije. Nacionalnu strategiju i Akcijski plan Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 10. siječnja 2013. godine.

Nadležno tijelo za izdavanje dozvola za robu s dvojnom namjenom je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Sukladno obvezama iz Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, dužno je izraditi, do 30. travnja tekuće godine, godišnje Izvješće o izvozu robe s dvojnom namjenom za prethodnu godinu i dostaviti ga Vladi Republike Hrvatske.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Godišnje izvješće o izvozu robe s dvojnom namjenom sadrži informacije o zakonodavnom okviru kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom, o izdanim, realiziranim i odbijenim dozvolama za robu s dvojnom namjenom, te druge relevantne informacije vezane za sustav kontrole izvoza u RH, te EU.

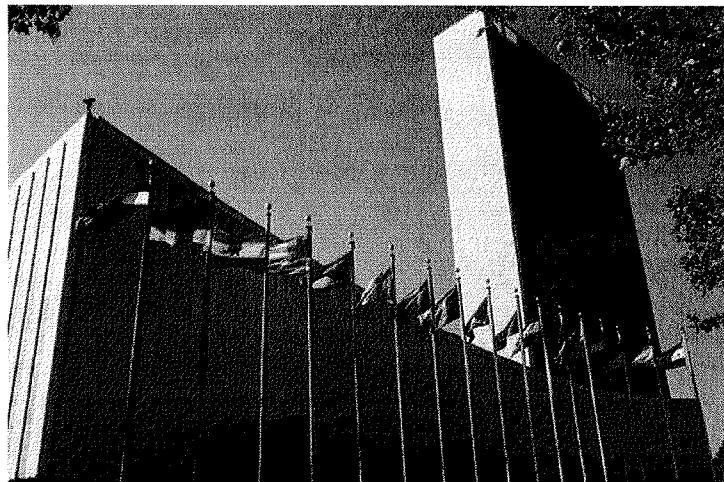
S obzirom da je primjena Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom započela 1. srpnja 2013. godine, danom ulaska Republike Hrvatske u EU, ovo je drugo izvješće koje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

ZAKONODAVNI OKVIR KONTROLE IZVOZA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM U RH

Republika Hrvatska uspostavila je sustav nadzora izvoza robe s dvojnom namjenom početkom 2005. godine, donošenjem Zakona o izvozu robe s dvojnom namjenom, temeljen na Uredbi (EZ) br. 1334/2000 od 22. lipnja 2000. kojom se uspostavlja režim zajednice za kontrolu izvoza robe i tehnologije s dvojnom namjenom u Europskoj uniji.

Donošenjem Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda UNSCR 1540, koja je propisala da države članice UN-a uvedu kontrolu nad brokeringom i provozom robe s dvojnom namjenom, te propišu odgovarajuće kazne, Republika Hrvatska je 2008. godine donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom. Zakonom su propisane odredbe prema obvezama Rezolucije VS UN 2540. U Europskoj uniji režim kontrole robe s dvojnom namjenom uređen je Uredbom Vijeća (EZ) 428/2009. Pružanje tehničke pomoći s robom s dvojnom namjenom uređeno je Zajedničkom akcijom Vijeća od 22. lipnja 2000. godine o nadzoru tehničke pomoći u vezi s određenim vrstama vojne uporabe (2000/401/CFSP).

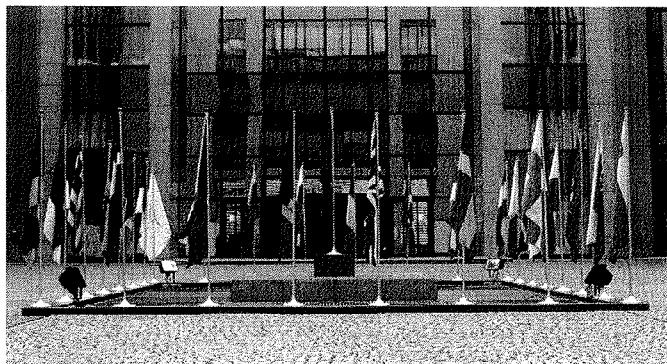

Iako je Republika Hrvatska imala uređen sustav nadzora robe s dvojnom namjenom, od 1. srpnja 2013. godine, kao nova članica EU, u obvezi je primjenjivati Uredbu Vijeća (EZ) 428/2009. Novim Zakonom o nadzoru robe s dvojnom namjenom, koji je stupio na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji,

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

omogućena je neposredna primjena i provedba Uredbe Vijeća (EZ) broj 428/2009. Zakonom su utvrđena nadležna tijela za izdavanje dozvole i provođenje nadzora, te kaznene odredbe za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009 i Zajedničke akcije Vijeća od 22. lipnja 2000. godine.

S obzirom da je predmetna Uredba Vijeća EU 428/2009 izmijenjena Uredbom (EU) br. 1232/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenog 2011., u svibnju 2013. godine, donesen je Zakon o izmjenama i dopunama

Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom kojim se omogućava njezina neposredna primjena. Donošenjem navedenog Zakona nastupili su povoljniji uvjeti za hrvatske izvoznike jer je omogućena uporaba općih dozvola Europske unije, odnosno izvoz određene robe na određene destinacije bez izdavanja pojedinačne izvozne dozvole. Uporabom općih dozvola povećava se konkurentnost industrije uz uspostavljanje jednakih uvjeta na razini Europske unije uz istovremeno osiguravanje visoke razine sigurnosti i poštivanje međunarodnih obveza.

NOVOSTI U ZAKONODAVNOM OKVIRU U 2014. GODINI

Na razini EU 2014. godina je značajna godina u kontekstu revizije politike izvozne kontrole. Europska komisija je 24. travnja 2014. usvojila Komunikaciju o reviziji izvozne kontrole u kojoj je predstavljena dugoročna vizija i konkretnе inicijative za modernizaciju kontrole izvoza EU-a i njene prilagodbe na brze promjene tehnoloških, ekonomskih i

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

političkih okolnosti. Europska komisija pokrenula je i procjenu učinka na troškove i prednosti različitih opcija i identificiranje najprikladnijih zakonskih i nezakonskih mjera.

Također, 21 studenog 2014. godine Vijeće EU je usvojilo Zaključak Vijeća o reviziji politike izvozne kontrole. Predmetni Zaključak se temelji na spomenutoj Komunikaciji EK te pokazuje sinergiju Vijeća i EK koji govori o istom pravcu kretanja ova dva tijela u kontekstu revizije politike izvozne kontrole. Zaključak odražava potrebu za revidiranjem politike izvozne kontrole EU na način da se smanji administrativni teret za izvoznike uz istovremeno osiguravanje visokih standarda sigurnosti. Isto tako, obzirom na kompleksnost područja te ubrzani znanstveni tehnološki razvoj identificirana je potreba kontroliranja novih tehnologija.

Što se tiče zakonodavnog dijela na razini Europske unije, važan pomak napravljen je donošenjem Uredbe (EU) br. 599/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014., kojom se Europskoj komisiji delegirala ovlast za donošenje Popisa robe s dvojnom namjenom. Time se osigurava redovito i pravodobno ažuriranje zajedničkog popisa robe s dvojnom namjenom u skladu s dužnostima i obvezama koje su preuzele države članice u okviru međunarodnih režima za kontrolu izvoza. Temeljem navedene Uredbe Europska komisija je dana 22. listopada 2014. godine objavila Delegiranu Uredbu komisije (EU) br. 1382/2014 kojom je ažuriran zajednički Popis robe s dvojnom namjenom Europske unije. Popis je naveden u Prilogu I. Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009, koji je konsolidirana kompilacija popisa međunarodnih režima o izvoznoj kontroli (Wassenaar aranžmana, Grupe za sprječavanje širenja nuklearnog oružja i materijala, Australiske skupine i Režima kontrole raketne tehnologije). Delegiranom

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Uredbom (EU) br. 1382/2014, u Popis robe s dvojnom namjenom, uključene su izmjene dogovorene unutar međunarodnih režima od 2011. do 2013. godine. Novi i pročišćeni kontrolni Popis Europske unije stupio je na snagu 31. prosinca 2014. godine, omogućivši tako da se države članice pridržavaju svojih međunarodnih obveza u pogledu kontrole izvoza i pomažući izvoznicima Europske unije, tamo gdje su kontrolni parametri oslabljeni.

U području nadzora robe s dvojnom namjenom u Republici Hrvatskoj, u travnju 2014. godine, temeljem Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom (NN 80/11; 68/13) donesena su nova dva podzakonska akta i to Pravilnik o obrascima zahtjeva dozvola za robu s dvojnom namjenom, te Pravilnik o obrascima zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju te potvrde o primitku robe s dvojnom namjenom (NN 44/14) koji su usklađeni sa promjenama koje su nastupile pristupanjem RH u EU. Navedenim podzakonskim aktima se propisuje oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole i dozvole za prijenos robe s dvojnom namjenom, dozvole za pružanje brokerskih usluga, dozvole za pružanje tehničke pomoći, popis dokumenata koji se prilaže uz zahtjev, uvjete za izdavanje globalne dozvole te obrazac zahtjeva za izdavanje potvrde za korištenje Opće izvozne dozvole Europske unije. Isto tako, propisuje se oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju, potvrde o primitku robe s dvojnom namjenom, te dokazi koji se prilaže uz zahtjev.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

SURADNJA NA PODRUČJU IZVOZNE KONTROLE

MEĐUNARODNA SURADNJA

Republika Hrvatska je već dugi niz godina aktivni sudionik u međunarodnoj zajednici neproliferacije oružja za masovno uništenje, te je i sama sudjelovala kao organizator značajnih događaja vezanih za to važno pitanje.

Tijekom razdoblja pristupanja Europskoj uniji, Hrvatska je bila zemlja partner projekta „Suradnja u Europskoj uniji u pitanjima nadzora izvoza“, koji provodi Savezni ured Njemačke za gospodarstvo i nadzor izvoza (BAFA - Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle). Sudjelovanjem na projektima

Europske unije hrvatski službenici su imali priliku steći vrijedna iskustva i kontakte s kolegama iz Europske unije (uključujući i kolege iz jugoistočne Europe), sudjelovati na raznim konferencijama, te dobiti podršku i pomoć u organizaciji seminara za industriju, izradu materijala i web stranice. Iako je ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, ta uspješna suradnja u okviru navedenog projekta završena, započeo je novi vid suradnje u okviru kojega su hrvatski službenici kao stručnjaci u području izvozne kontrole robe s dvojnom namjenom te kao predavači uključeni u program pomoći Europske unije trećim zemljama u jačanju zakonodavstva i administrativnih kapaciteta – EU Export Control Outreach Programme.

Nezaobilazna je i suradnja s Vladom Sjedinjenih Američkih Država putem donacija u okviru Programa za kontrolu izvoza i sigurnosti granica Ministarstva vanjskih poslova SAD-a (EXBS – Export Control and Related Border Security) koji je aktivno pridonio

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

razvoju Tracker sustava za izdavanje dozvola i Programa unutarnje usklađenosti (ICP – Internal Compliance Program) kao web alata, kao i organizaciji raznih seminara i radionica.

Kao potvrdu navedenog možemo navesti studijski posjet albanskog izaslanstva Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, u travnju 2014. godine u Zagrebu, u organizaciji Programa kontrole izvoza i sigurnosti granica (The Export Control and Related Border Security (EXBS) Program). Cilj sastanka bio je prenijeti iskustva i prakse iz djelokruga rada hrvatskih stručnjaka za kontrolu izvoza robe s dvojnom namjenom, koje bi mogle poslužiti albanskom izaslanstvu u dalnjem unaprijeđenju njihovog sustava kontrole izvoza.

U kontekstu međunarodne suradnje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova primilo je u studenom 2014. godine japansku neprofitnu nevladinu organizaciju specijaliziranu za pitanja kontrole izvoza CISTEC, te predstavnike odjela za izvoz strateške robe nekoliko vodećih japanskih tehnoloških proizvođača kao što su Toshiba, NEC, Casio. Hrvatski stručnjaci iz područja kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom razmijenili su s njima iskustava vezano za pitanja izvoza robe s dvojnom namjenom, pitanje implementacije međunarodnih mjera ograničavanja, s naglaskom na Rusku Federaciju, te reviziju politike kontrole izvoza u Europskoj uniji.

Sveobuhvatan niz aktivnosti Republike Hrvatske u velikoj je mjeri provođen i provodit će se u okviru međunarodne suradnje, gdje Republika Hrvatska kontinuirano pridonosi naporima međunarodne zajednice u rješavanju najznačajnijih globalnih sigurnosnih pitanja, te ostalih međunarodno preuzetih obveze na polju nadzora robe s dvojnom namjenom.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

SURADNJA S INDUSTRIJOM

Važna zadaća u području izvozne kontrole, ali i provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana za suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje, je podizanje svijesti industrije, odnosno gospodarskog sektora o važnosti poslovanja sukladno zakonskoj regulativi naglašavajući činjenicu kako je to u interesu države ali i u interesu same tvrtke. Bez obzira koliko kvalitetne propise u području izvozne kontrole država imala dosadašnja praksa je pokazala kako bez bliske i dobre suradnje s industrijom nije moguće provoditi učinkovitu izvoznu kontrolu.

U tom smislu, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova održava redovite kontakte s industrijom, koji uključuju različite vrste pomoći tvrtkama koje izvoze svoje proizvode. Najznačajni oblik suradnje provodi se kroz održavanje specijaliziranih seminara i radionica, te kroz kontinuiranu edukaciju i informiranje o svim zakonskim novinama.

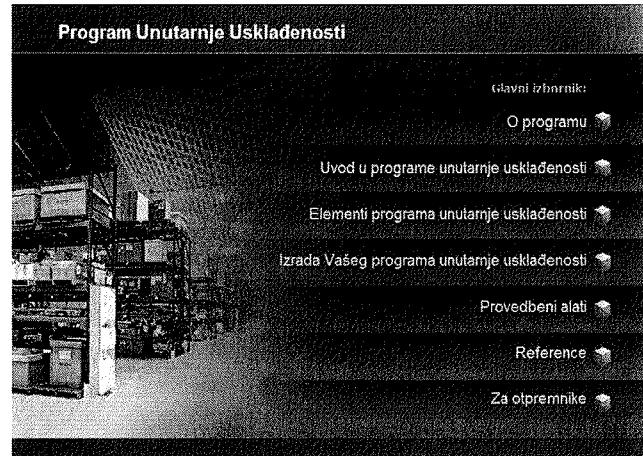
U cilju promicanja Programa unutarnje usklađenosti, koji dobiva sve značajniju ulogu u Europskoj uniji i međunarodnim režimima, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je u lipnju i studenom 2014. godine održalo dvije radionice o implementaciji hrvatskog Programa unutarnje usklađenosti na kojima su sudjelovali predstavnici 30-ak hrvatskih tvrtki. Također, zbog važnosti prijenosa znanja i sudjelovanja u znanstvenim istraživanjima, u studenom 2014. godine održan je Seminar o kontroli strateške trgovine za akademsku zajednicu i istraživačke institute. Cilj seminara bio je informiranje

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

akademske zajednice i istraživačkih instituta o svim aspektima kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom i podizanje svijesti o nematerijalnom prijenosu tehnologije.

PROGRAM UNUTARNJE USKLAĐENOSTI

Program unutarnje usklađenosti donacija je u okviru EXBS Programa (Export Control and Related Border Security – Program za kontrolu izvoza i sigurnosti granica) Ministarstva vanjskih poslova SAD-a. Program unutarnje usklađenosti je Internetski alat, koji služi kao pomoć u poslovanju te treniranju hrvatskih tvrtki za usklađivanje s hrvatskim i međunarodnim zahtjevima nadzora izvoza strateške robe.

Program je predstavljen tvrtkama početkom 2010. godine, te je u srpnju 2011. godine proširen dijelom koji se odnosi na otpremnike. Program se nalazi na web stranici Ministarstva vanjskih i europskih poslova i njegova primjena je besplatna i dobrovoljna. Tvrte mogu slobodno koristiti određene alate Programa za klasifikaciju robe i istraživanje javnih popisa osoba s kojima je ograničeno ili zabranjeno posovanje. Primjena Programa obvezna je samo za određene povlaštene dozvole, kao što je globalna dozvola.

Od 2010. godine nadležno tijelo za nadzor robe s dvojnom namjenom provodi kontinuirano upoznavanje, te educiranje tvrtki koje u okviru svog posla imaju potrebu primijeniti ovakav sustav.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

MEDUNARODNI UGOVORI I REŽIMI

Sustav izvozne kontrole bazira se na obvezama i smjernicama proisteklim iz međunarodnih ugovora i režima izvozne kontrole kao i odgovarajućim konvencijama i sporazumima. Osnovna zadaća međunarodnih pravnih instrumenata i režima u segmentu kontrole izvoza jeste nadzor osjetljive robe i tehnologije čime zauzimaju posebno važnu ulogu u borbi protiv terorizma i sprječavanju širenja oružja za masovno uništenje.

Republika Hrvatska poštuje sve obveze proistekle iz međunarodnih ugovora i režima izvozne kontrole kao i odgovarajućih konvencija i sporazuma koji se odnose na neširenje oružja za masovno uništenje i konvencionalnog oružja. Spomenut ćemo samo najvažnije:

- Ugovor o neširenju nuklearnog oružja (NPT),
- Konvencija o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog naoružanja i njegovu uništenju (CWC),
- Konvencija o zabrani razvijanja, proizvodnje i skladištenja bakteriološkog (biološkog) i toksičkog oružja i o njihovu uništenju (BTWC).

Donošenjem Zakona o izvozu robe s dvojnom namjenom, ispunjen je jedan od važnijih uvjeta za članstvo u međunarodnim režimima o kontroli izvoza. Republika Hrvatska sudionica je sljedećih međunarodnih aranžmana i režima:

- **Wassenaar aranžman (Wassenaar Arrangement - WA)** – cilj ovog aranžmana je poticanje transparentnosti i veće odgovornosti u prijenosu robe i tehnologije za konvencionalno oružje i robu s dvojnom namjenom, te održavanje dogovorenog

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

kontrolnog popisa vojne robe i robe s dvojnom namjenom.
Republika Hrvatska sudionica je WA od lipnja 2005. godine.

U 2014. godini WA je nastavio sa svojim aktivnostima u cilju održavanja međunarodne i regionalne sigurnosti i stabilnosti, kao i promicanju transparentnosti i veće odgovornosti u prijenosu konvencionalnog oružja, te robe i tehnologije s dvojnom namjenom, čime se sprječava destabilizirajuća akumulacija navedenih proizvoda. Države sudionice složile su se da će budući rad biti usmjeren u rješavanju novih izazova, kako bi zadržali korak s napretkom u polju tehnologije, istraživanja i inovacija. U tom smislu dogovorene su i brojne izmjene kontrolnih popisa. Dogovorene su i nove smjernice koje se odnose na krajnju uporabu, te smjernice za nove države kandidate.

- **Grupa nuklearnih dobavljača (Nuclear Suppliers Group – NSG)** – cilj joj je stvoriti multilateralnu kontrolu nad izvozom vojne robe i robe s dvojnom namjenom koje se mogu koristiti u izradi nuklearnog oružja, te održavanje kontrolnog popisa. Republika Hrvatska sudionica je NSG-a od lipnja 2005. godine.

U 2014. u okviru NSG-a dogovoren je da se primjeri dobre prakse vezano uz brokering i provoz / pretovar robe objave na službenoj web stranici NSG-a, te da se o tome obavijesti i Odbor UN Rezolucije 1540. Isto tako, dogovorene su i izmjene kontrolnih popisa kojima se osigurava držanje koraka sa znanstveno tehnološkim dostignućima.

ZANGGER COMMITTEE

- **Zanggerova komisija (Zangger Committee - ZC)** – cilj je sprječavanje preusmjeravanja izvezenih nuklearnih materijala za civilne svrhe u proizvodnju nuklearnog oružja ili drugih nuklearnih eksplozivnih naprava. Republika Hrvatska sudionica je ZC od lipnja 2006. godine.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

The Australia Group

- **Australska skupina (The Australia Group – AG)** – ima za cilj svesti rizik od širenja agensa za kemijski i biološki rat na najmanju moguću mjeru, održavanje dogovorenog kontrolnog popisa prekursora kemijskog oružja, robe s dvojnom namjenom ključnoj u proizvodnji agensa za kemijski i biološki rat, bioloških agensa i biljnih i životinjskih patogena. Republika Hrvatska sudionica AG je od travnja 2007. godine.

Potreba za jačanjem mjera i aktivnosti u globalnoj borbi protiv neširenja kemijskog i biološkog oružja s posebnim osvrtom na uporabu kemijskog oružja u Siriji dominirali su radom Australiske skupine tijekom 2014. godine. Australiska skupina je potvrdila svoje stajalište kako je uporaba kemijskog oružja protiv naroda Sirije nedopustiva uz naglašavanje nužnosti iskorjenjivanje kemijskog oružja od svih zemalja. za sva vremena Također, u 2014. godini nastavljen je proces revizije rizika proliferacije povezane s novim tehnologijama, te je ažuriran popis kemijskih i bioloških proizvoda.

Republika Hrvatska još uvijek nije sudionica **Režima kontrole raketne tehnologije (Missile Technology Control Regime – MTCR)** koji ima za cilj ograničiti širenje projektila i tehnologije za proizvodnju projektila, te održavanje kontrolnog popisa robe s vojnom i dvojnom namjenom.

Prednosti uvođenja sustava kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom su u strateškim razlozima i javnoj sigurnosti, ali i potencijalnoj gospodarskoj koristi. Sustav kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom ima gospodarsku korist jer proširuje mogućnosti za globalnu trgovinu, omogućuje uvoz robe i tehnologije čiji izvoz kontrolira zemlja izvoznik, čime olakšava strana ulaganja, potiče otvaranje radnih mjesta kao rezultat stranog ulaganja i uvezenih tehnologija, te može povećati izvoz poticanjem proizvodnje, koja zadovoljava međunarodne standarde.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

KONTROLA IZVOZA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM U RH

Osnovni propis za kontrolu robe s dvojnom namjenom je Uredba Vijeća (EZ) 428/09 od 5. svibnja 2009., kojom je utvrđen učinkovit, zajednički sustav nadzora izvoza robe s dvojnom namjenom, kako bi se osiguralo poštivanje međunarodnih obveza i odgovornosti država članica Europske unije, posebice u vezi neproliferacije. Takav zajednički sustav nadzora i usklađene politike za provedbu i praćenje u svim državama članicama preduvjet je za uspostavu slobodnog kretanja robe s dvojnom namjenom unutar Unije.

Kako bi se omogućila direktna primjena Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009 u Republici Hrvatskoj donesen je Zakon o nadzoru robe s dvojnom namjenom („Narodne novine“, br. 80/2011 i 68/2013).

Zakonom o nadzoru robe s dvojnom namjenom utvrđuju se uvjeti za nadzor robe s dvojnom namjenom u dijelu u kojem ga propisi Europske unije ne uređuju ili su ovlastili države članice da ovo područje urede u svojim nacionalnim propisima. Zakonom se utvrđuju nadležna tijela za izdavanje dozvola, postupak izdavanja dozvola za izvoz robe s dvojnom namjenom, prijenos unutar carinskog područja Europske unije, provoz, brokering, uvjeti za korištenje Opće izvozne dozvole Europske unije, te provođenje nadzora i kaznene odredbe. Također, u skladu sa Zajedničkom akcijom Vijeća od 22. lipnja 2000. o nadzoru tehničke pomoći u vezi s određenim vrstama vojne uporabe (2000/401/CFSP) utvrđuju se nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora nad pružanjem tehničke pomoći te propisuju kaznene odredbe.

Izvoz, kako je definirano Uredbom Vijeća (EZ) 428/2009, znači carinskim propisima uređen carinski postupak prema robi s dvojnom namjenom, koja trajno ili privremeno napušta carinsko područje Republike Hrvatske i Europske Unije, uključujući i

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

ponovni izvoz takve robe. Izvoz znači i prijenos softvera ili tehnologije putem elektroničkih medija, uključujući putem telefaksa, telefona, elektroničke pošte ili bilo kojim drugim elektroničkim sredstvima na odredište izvan Europske Unije; uključuje stavljanje na raspolaganje takvog softvera i tehnologije u elektroničkom obliku pravnim i fizičkim osobama i partnerstvima izvan Unije. Izvoz se također primjenjuje na usmeni prijenos tehnologije ako se tehnologija opisuje preko telefona.

Odgovornost za odlučivanje o individualnim, globalnim ili nacionalnim općim izvoznim dozvolama, o dozvolama za brokerske usluge, o dozvolama za pružanjem tehničke pomoći, o provozu robe s dvojnom namjenom ili o dozvolama za prijenos unutar Unije robe s dvojnom namjenom, navedene u Prilogu IV. Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009, imaju države članice.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

VRSTE DOZVOLA I POTVRDA

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, na temelju Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom (NN 80/11. i 68/13.), izdaje:

- individualnu izvoznu dozvolu,
- globalnu izvoznu dozvolu,
- dozvolu za prijenos,
- dozvolu za pružanje brokerskih usluga,
- dozvolu za pružanje tehničke pomoći,
- dozvolu za poseban provoz,
- međunarodnu uvoznu potvrdu.

GLOBALNA IZVOZNA DOZVOLA

Ministarstvo može izdati izvozniku globalnu izvoznu dozvolu, uzimajući u obzir vrstu robe s dvojnom namjenom, vrstu i dugoročnost izvoznih poslova, državu u koju se ta roba izvozi, te da li izvoznik ima uspostavljen Program unutarnje usklađenosti, kojim su utvrđena pravila postupanja i odgovornosti unutar tvrtke, radi osiguranja usklađenosti s odredbama i ciljevima Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009 i Zakona.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

DOZVOLE ZA PRIJENOS ROBE UNUTAR EU

Primjenom Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009 hrvatske tvrtke mogu slobodno prenositi gotovo svu robu s dvojnom namjenom unutar carinskog područja Europske unije, odnosno bez dozvole. Dozvola je potrebna samo za robu s dvojnom namjenom iz Priloga IV. Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009, s obzirom da se radi o robi strateškog nadzora Unije.

OPĆE IZVOZNE DOZVOLE EU

Od dana pristupanja u Europsku uniju, hrvatski izvoznici mogu koristiti Opće izvozne dozvole Europske unije (EU General Export Authorisation - GEA) za izvoz određene robe na određene destinacije bez izdavanja individualnih dozvola. Danas imamo 6 općih izvoznih dozvola Europske unije:

1. EU001 – izvoz u Australiju, Kanadu, Japan, Novi Zeland, Norvešku, Švicarsku, uključujući Lihtenštajn, i Sjedinjene Američke Države,
2. EU002 - izvoz određene robe s dvojnom namjenom iz kategorije 1., 2. i 3. u Argentinu, Island, Južnu Afriku, Južnu Koreju i Tursku,
3. EU003 - izvoz nakon popravka/zamjene,
4. EU004 - privremeni izvoz radi izložbe ili sajma,
5. EU005 - izvoz telekomunikacija,
6. EU006 - izvoz kemikalija.

Zakonom je propisano da Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, na prijedlog Povjerenstva za nadzor robe s dvojnom namjenom, može ograničiti ili onemogućiti korištenje Opće izvozne dozvole Unije, u skladu s uredbama Vijeća, kojima se utvrđuje

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

režim Unije za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnom namjenom.

Izvoznik je dužan 20 dana prije prvog korištenja Opće izvozne dozvole Europske unije prijaviti se Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, koje će u roku od 10 dana izvozniku dostaviti potvrdu o prijavi.

NACIONALNA OPĆA IZVOZNA DOZVOLA

Ministarstvo može izdati nacionalnu opću izvoznu dozvolu, za određeni izvoz u skladu sa člankom 9. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009. Republika Hrvatska nije do sada izdala nacionalnu opću dozvolu.

POVJERENSTVO ZA NADZOR ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

Člankom 12. Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom propisano je da Ministarstvo izdaje izvozne dozvole, dozvole za prijenos, dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći, te dozvolu za poseban provoz robe s dvojnom namjenom, na temelju prijedloga Povjerenstva za nadzor robe s dvojnom namjenom.

Povjerenstvo imenuje ministar vanjskih i europskih poslova, a čine ga predstavnici ministarstava nadležnih za vanjske poslove, unutarnje poslove, obranu, carinu i gospodarstvo te ovisno o krajnjem korisniku i vrsti robe i predstavnici drugih tijela kao što su ministarstvo nadležno za telekomunikacije, zdravlje, poljoprivredu, za nuklearnu i radiološku sigurnost, sigurnosno obavještajna agencija, te gospodarska komora. Suglasnost za izdavanje dozvola daje se na temelju konsenzusa svih članova Povjerenstva.

Povjerenstvo sudjeluje i u verifikaciji programa unutarnje usklađenosti kod podnositelja zahtjeva, daje stručno mišljenje vezano uz pravilnu klasifikaciju robe s dvojnom namjenom, razmjenjuje informacije važne za nadzor robe s dvojnom namjenom,

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

te sudjeluje kod nadzora robe s dvojnom namjenom, kako bi se ocijenila sukladnost robe s podacima navedenim u zahtjevu.

PROCEDURE IZDAVANJA DOZVOLE

Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi se Ministarstvu vanjskih i europskih poslova na obrascima, propisanim u Pravilniku o obrascima zahtjeva dozvola za robe s dvojnom namjenom („Narodne novine“, br. 44/14) i u Pravilniku o obrascu zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju i potvrde o primitku robe s dvojnom namjenom („Narodne novine“, br. 44/14).

Izvozna dozvola izdaje se za svaki pojedinačni izvoz. Međutim, ovisno o vrsti robe s dvojnom namjenom, vrsti i dugoročnosti izvoznih poslova, te ovisno o državi u koju se ta roba izvozi Ministarstvo može izdati izvozniku globalnu dozvolu za izvoz istovrsne robe, za jednu ili više država.

Ministarstvo odlučuje o zahtjevu za izdavanje izvozne dozvole u roku do 30 dana, odnosno 60 dana ako je potrebno izvršiti dodatne provjere (npr. provjera krajnjeg korisnika). Potrebno je napomenuti da su ovi rokovi iznimni, te da Ministarstvo u skladu s dosadašnjom praksom izdavanja dozvola, kod urednih i jasnih zahtjeva, dozvole izdaje u roku 15 dana.

Zakonom je propisan i sustav tzv. sveobuhvatne kontrole (catch-all) koja se ne temelji na kontrolnom popisu već na krajnjoj uporabi ili krajnjem korisniku. To znači da će izvozna dozvola, dozvola za pružanje brokerskih usluga ili tehničke pomoći biti potrebna i za robu koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009, ali je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova obavijestilo izvoznika, odnosno pružatelja usluge, da bi roba mogla biti namijenjena proizvodnji i širenju kemijskog, biološkog ili

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

nuklearnog oružja ili da je roba namijenjena zabranjenom krajnjem korisniku, odnosno državi prema kojoj se provode sankcije Vijeća sigurnosti UN-a, odnosno akcije na temelju odluke Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESEN) ili Europske unije. Također, ako izvoznik, odnosno pružatelj usluge, zna ili sumnja da je roba koju namjerava izvoziti, odnosno s kojom namjerava pružiti uslugu, namijenjena za navedenu krajnju uporabu ili navedenog krajnjeg korisnika, mora o tome obavijestiti Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, koje će odlučiti da li je za taj posao potrebna dozvola. Izvoz, odnosno pružanje brokerskih usluga ili tehničke pomoći može se izvršiti samo nakon što Ministarstvo odobri takav posao, ili odluči da takva dozvola nije potrebna. Ove odredbe primjenjuju se naročito na izvoz u države prema kojima su uvedene međunarodne mjere ograničavanja.

Već izdana izvozna dozvola može se ukinuti ako više ne postoje uvjeti na temelju kojih je bila izdana ili se može poništiti ako se utvrди da je bila izdana na temelju netočnih i nepotpunih podataka, a podnositelj je znao ili je morao znati da su ti podaci netočni ili nepotpuni.

TRACKER SUSTAV

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dozvole izdaje u Tracker sustavu. Radi uspješnijeg provođenja kontrole prometa robe vojne i dvojne namjene, Hrvatska je 2009. godine počela koristiti program TRACKER kojeg joj je donirala Vlada SAD-a u okviru Programa EXBS. U proteklom razdoblju sva državna tijela koja sudjeluju u postupku izdavanja dozvola za navedene robe, umrežena su s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova u kojem je smještena glavna baza podataka.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

POPIS ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

Prilog I. Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009 utvrđuje zajednički Popis robe s dvojnom namjenom Europske unije, koji se primjenjuje i u Republici Hrvatskoj. Popis robe s dvojnom namjenom sastoji se od popisa međunarodnih režima i to: Wassenaar aranžmana, Režima kontrole raketne tehnologije, Grupe nuklearnih dobavljača, Australiske skupine i Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i njegovu uništenju. Donošenjem Popisa koji je usklađen s državama članicama navedenih međunarodnih režima omogućuje se ista klasifikacija i postupak izdavanja izvoznih dozvola za robu s dvojnom namjenom u različitim državama.

Popis robe s dvojnom namjenom potrebno je redovito ažurirati u cilju potpune usklađenosti s međunarodnim obvezama, kako bi se jamčila transparentnost te održavala konkurentnost izvoznika. Radi lakšeg snalaženja i korištenja Priloga I. objavljuje se uvijek njegova konsolidirana verzija. Izmjenom Uredbe Vijeća (EZ) 428/09 Europska komisija dobila je mandat za ažuriranje Popisa donošenjem delegiranih akata, u skladu s obvezama koje su države članice prihvatile kao članice međunarodnih režima. Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1382/2014 od 22. listopada 2014. donosi novi Popis robe s dvojnom namjenom, a stupila je na snagu 31. prosinca 2014. Novi Popis uzima u obzir najnoviji komercijalni i tehnološki razvoj, čime osigurava transparentnost te podupire konkurentnost izvoznika Europske unije. Novi Popis također odražava rastuće sigurnosne zabrinutosti zbog uporabe tehnologije nadzora i cybertools koji bi mogli biti zloupotrijebljeni u kršenju ljudskih prava i protiv sigurnosti EU-a.

Popis robe s dvojnom namjenom podijeljen je u 10 kategorija:

Kategorija 0 - Nuklearni materijali, postrojenja i oprema

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Kategorija 1 - Posebni materijali i srodna oprema

Kategorija 2 - Obrada materijala

Kategorija 3 - Elektronika

Kategorija 4 - Računala

Kategorija 5 - Telekomunikacije i "sigurnost informacija"

Kategorija 6 - Senzori i laseri

Kategorija 7 - Navigacija i avionika

Kategorija 8 - Pomorstvo

Kategorija 9 - Zračni i svemirski prostor i pogonski sustavi

Svaka od navedenih kategorija popisa podijeljena je na pet skupina koji određuju vrstu robe vezano uz namjenu, i to:

Skupina A - Sustavi, oprema i komponente

Skupina B - Oprema za ispitivanje, pregled i proizvodnju

Skupina C - Materijali

Skupina D - Računalni programi (Softver)

Skupina E – Tehnologija

Zadnja tri broja označavaju podrijetlo kontrole vezano za međunarodne režime:

000 - 099 - Wassenaar aranžman

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

100 -199 - MTCR - Režim kontrole raketne tehnologije

200 - 299 - NSG - Grupe za sprječavanje širenja nuklearnog oružja i materijala

300 - 399 - Australska skupina

400 - 499 - CWC - Konvencija o zabrani kemijskog oružja

Određene države imaju i nacionalne kontrole koje su određene brojevima od 901 do 999. Republika Hrvatska nije uvela nacionalni kontrolni popis za izvoz robe s dvojnom namjenom.

Svaka skupina sadrži popis robe po točkama s detaljnim opisom robe. Pojedinačna točka robe označena je posebnom peteroznamenkastom šifrom. Struktura šifre određuje namjenu uporabe robe i njenu vrstu, te podrijetlo vezano za međunarodne kontrolne režime. U peteroznamenkastojoj oznaci robe, pojedinačne oznake određuju slijedeće:

Prva oznaka - brojčana oznaka označava kategoriju robe u popisu (0-9),

Druga oznaka - skupina proizvoda (A-E),

Treća oznaka - brojčana oznaka označava izvor robe vezano za međunarodne kontrolne režime,

Četvrta i peta oznaka - brojčane oznake označavaju raspored robe u kategoriji i skupini.

Primjer: 2B122 - Centrifuge koje mogu prenositi ubrzanja iznad 100 g i koje imaju kontaktne prstene koji mogu prenositi električnu energiju i podatke o signalu.

Potrebno je napomenuti da ovaj način određivanja kategorije robe nije usklađen s kombiniranim sustavom Carinske tarife te je njegovo korištenje vrlo specifično.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Kako bi se olakšalo snalaženje u Popisu robe s dvojnom namjenom uveden je Korelacijski popis tarifnih oznaka prema Integriranoj tarifi Europske unije (TARIC) koji je vezan na kontrolne oznake robe s dvojnom namjenom prema Prilogu I. Uredbe EU 1382/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

REZULTATI KONTROLE IZVOZA U 2014. GODINI

Podaci u Godišnjem izvješću temelje se na evidenciji Ministarstva vanjskih i europskih poslova iz Tracker sustava, dostavljenim polugodišnjim izvješćima Ministarstva financija – Carinske uprave i izvješćima izvoznika i pružatelja usluge nakon izvršenog posla, sukladno člancima 19. i 21. Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom.

Republika Hrvatska nije značajan proizvođač osjetljive robe i tehnologije s dvojnom namjenom. Najviše se izvozi roba i tehnologija s dvojnom namjenom iz kategorije 5 - Telekomunikacije i „sigurnost informacije“.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izdaje dozvole na temelju prijedloga Povjerenstva za nadzor robe s dvojnom namjenom. Tijekom 2014. godine Povjerenstvo za nadzor robe s dvojnom namjenom održalo je 9 sastanaka, na kojima se pojedinačno razmatrao svaki zahtjev. U odnosu na 2013. godinu broj sastanaka je prepolovljen zbog većeg broja izdanih globalnih dozvola u 2013. i 2014. godini s rokom važenja 2 godine. Na taj način određenim, odgovornim izvoznicima olakšali smo poslovanje, ali istovremeno povećali i njihovu odgovornost.

Prijenos robe s dvojnom namjenom unutar Europske unije odvija se slobodno bez dozvole, osim za robu iz Priloga IV. Uredbe Vijeća (EZ) 428/2009. Godišnje izvješće ne sadrži podatke o prijenosu robe s dvojnom namjenom unutar Europske unije u 2014. godinu obzirom da Republika Hrvatska nije do sada izdala niti jednu takvu dozvolu.

Tablica 1. prikazuje brojeve ukupno izdanih dozvola u 2014. godini, te broj izdanih potvrda za korištenje opće izvozne dozvole Europske unije. Za razliku od 2013. godine kada je izdano ukupno 109 dozvola za izvoz, u 2014. godini izdana je ukupno 31 dozvola. U 2014. godini smanjen je broj individualnih dozvola na 25, za razliku od 2013. kad je taj broj bio 94, s obzirom da su određene individualne dozvole zamijenjene

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

globalnim dozvolama. U 2014. izdano je 5 globalnih dozvola, te 1 dozvola za pružanje tehničke pomoći. Također izdane su 2 potvrde o korištenju opće izvozne dozvole Europske unije br. EU001 i EU003, što znači da izvoznici izvoze određenu robu, u određene zemlje, bez pojedinačne dozvole. Tijekom 2014. godine Opća izvozna dozvola br. EU001 je korištena samo jednom dok Opća izvozna dozvola br. EU003 uopće nije korištena.

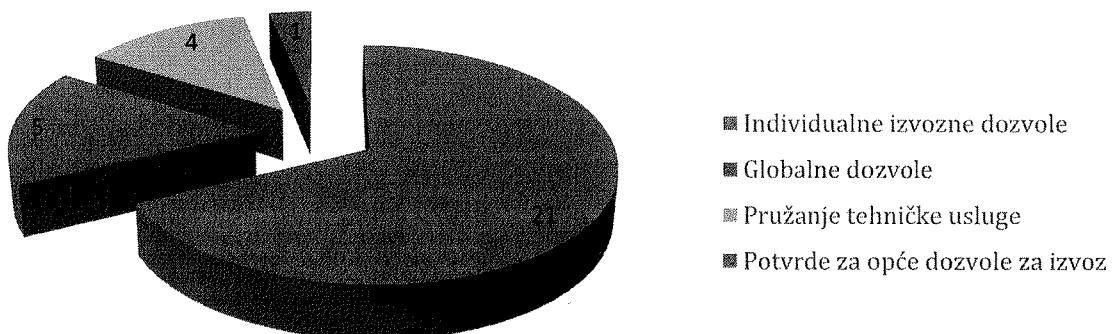
Osim zahtjeva za izdavanje dozvola Ministarstvo vanjskih i europskih poslova odgovorilo je na 46. upita izvoznika, zaprimljenih elektroničkom poštom, da li se njihova roba nalazi na Popisu robe s dvojnom namjenom, ili da li je moguće poslovati s određenim uvoznikom, odnosno krajnjim korisnikom, posebno kada se radi o zemlji prema kojoj postoje međunarodne sankcije. U izradi odgovora konzultirani su članovi Povjerenstva iz svoje nadležnosti. Na taj način izvoznicima je pružena informacija da li započeti pregovore za određeni posao kako kasnije ne bi snosili troškove otkazivanja ugovora. Veliki broj upita odnosio se na izvoz u Rusku Federaciju zbog sankcija koje je Europska unija uvela u srpnju 2014. godine. Sav izvoz robe s dvojnom namjenom u Rusku Federaciju, koji je namijenjen vojnoj uporabi ili krajnjem vojnom korisniku je zabranjen. S obzirom da je to značajno tržište za Republiku Hrvatsku veliki broj tvrtki zatražio je tumačenje sankcija.

Tablica 1: Pregled ukupno izdanih dozvola i potvrda u 2014.

Individualne izvozne dozvole ¹	21
Globalne dozvole	5
Pružanje tehničke pomoći	4
Potvrde za opće dozvole za izvoz	1
Ukupno	31

¹ Izvoz uključuje i privremeni izvoz

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

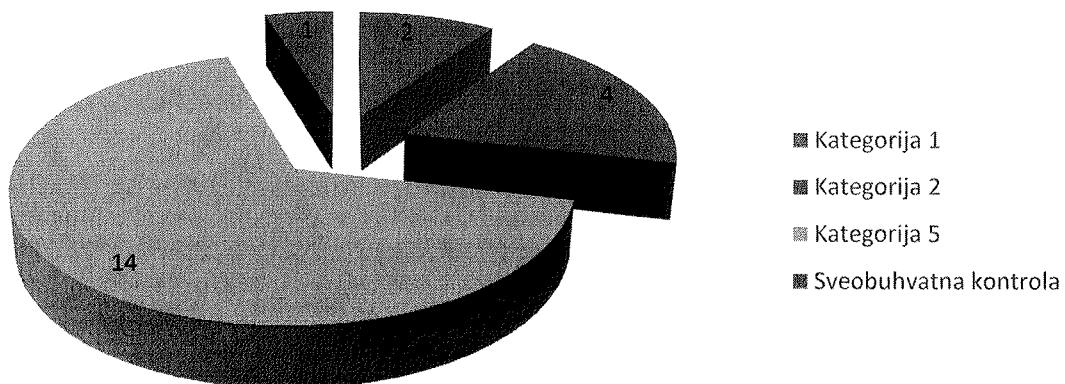
Grafika 1.: Pregled ukupno izdanih dozvola i potvrda u 2014.

Tablica 2. prikazuje da je najviše individualnih dozvola izdano za robu iz kategorije 5 – Telekomunikacije i „sigurnost informacije“, odnosno 14 dozvola. Za kategoriju 2 – Obrada materijala izdane su 4 dozvole, za kategoriju 1 – Posebni materijali i srodnna oprema izdane su 2 dozvole, te je izdana 1 dozvola temeljem sveobuhvatne kontrole, tzv. catch-all kontrole.

Tablica 2: Pregled individualnih izdanih izvoznih dozvola po kategorijama prema broju dozvola

Kategorija 1	2
Kategorija 2	4
Kategorija 5	14
Sveobuhvatna kontrola	1
Ukupno	21

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Grafika 2. Pregled individualnih izdanih dozvola po kategorijama prema broju dozvola

Ukupan iznos odobrenih i realiziranih izvoznih dozvola naveden je u Tablici 3. Iznos ukupno odobrene vrijednosti izdanih individualnih dozvola iznosi 1.236.158,67 EUR, za razliku od 29.974.735,25 EUR koliki je iznos odobren u 2013. godini. Ukupno realizirana vrijednost individualnih izdanih dozvola u 2014. iznosi 1.151.263,25 EUR, dok je 2013. godine iznosila 14.285.902,23 EUR.

Velikim dijelom uzrok ovakvog pada vrijednosti iznosa individualnih izdanih dozvola je u izdanim globalnim dozvolama u 2013. i 2014. godini, koje su zamijenile veći broj individualnih dozvola. Takve dozvole još uvijek vrijede s obzirom da su izdane na rok od dvije godine. Također, individualne dozvole izdaju se na rok od godine dana tako da određene dozvole se i dalje koriste u 2014. godini.

Najveća vrijednost odobrena je za izvoz robe iz kategorije 2 – Obrada materijala u iznosu 712.684,00 EUR, te je ujedno iz iste kategorije i najveća realizirana vrijednost u iznosu 650.184,00 EUR. Za razliku od 2013. godine kad je najveća vrijednost odobrena za

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

kategoriju 5 – Telekomunikacije i „sigurnost informacije“ u iznosu 14.076.654,52 EUR, ove godine ta vrijednost iznosi samo 449.523,54 EUR, a realizirano je u vrijednosti 427.128,12 EUR. Ovo je ponovno posljedica izdanih globalnih dozvola jer su sve globalne dozvole izdane za izvoz robe s dvojnom namjenom iz kategorije 5 i to bez vrijednosti i količine, odnosno tvrtke mogu takve dozvole koristiti bez ograničenja. Globalne dozvole izdane u 2014. godini realizirane su u vrijednosti 5.038.243,87 EUR, dok su globalne dozvole izdane u 2013. godini realizirane u 2014. godini u vrijednosti 10.625.780,28 EUR.

Tablica 3: Pregled individualnih izdanih izvoznih dozvola po kategorijama prema vrijednosti

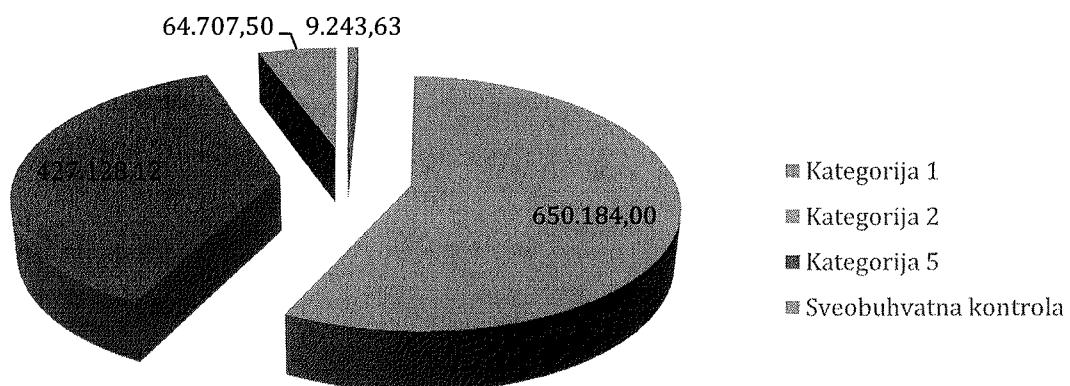
	Odobrena vrijednost/EUR	Realizirana vrijednost/EUR
Kategorija 1	9.243,63	9.243,63
Kategorija 2	712.684,00	650.184,00
Kategorija 5	449.523,54	427.128,12
Sveobuhvatna kontrola	64.707,50	64.707,50
Ukupno	1.236.158,67	1.151.263,25

Izvor: Evidencija Ministarstva vanjskih i europskih poslova

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Grafika 3.a: Pregled individualnih izdanih izvoznih dozvola po kategorijama prema vrijednosti – odobrena vrijednost u EUR-ima

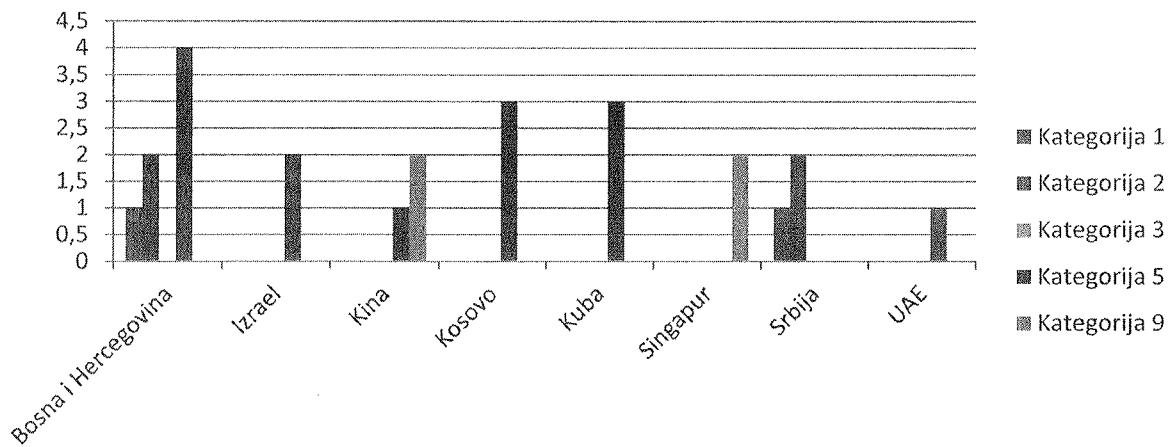
Grafika 3.b: Pregled individualnih izdanih izvoznih dozvola po kategorijama prema vrijednosti – realizirana vrijednost u EUR-ima

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

U Tablici 4. naveden je pregled izdanih izvoznih dozvola po kategorijama prema zemljama. Najveći broj dozvola izdan je za izvoz u Bosnu i Hercegovinu i to za robu s dvojnom namjenom iz kategorije 5 - Telekomunikacije i „sigurnost informacije“.

Tablica 4: Pregled izdanih izvoznih dozvola po kategorijama prema zemljama
(proizvodi s Popisa robe s dvojnom namjenom)

	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 5	Kategorija 9
Bosna i Hercegovina	1	2		4	
Izrael				2	
Kina				1	2
Kosovo				3	
Kuba				3	
Singapur					2
Srbija	1	2			
UAE				1	

Grafika 4.: Pregled izdanih dozvola po kategorijama prema zemljama

Tablica 5. daje usporedni prikaz realiziranih vrijednosti u 2013. i 2014. godini. Ukupna vrijednost realiziranog izvoza robe s dvojnom namjenom u 2014. godini iznosi

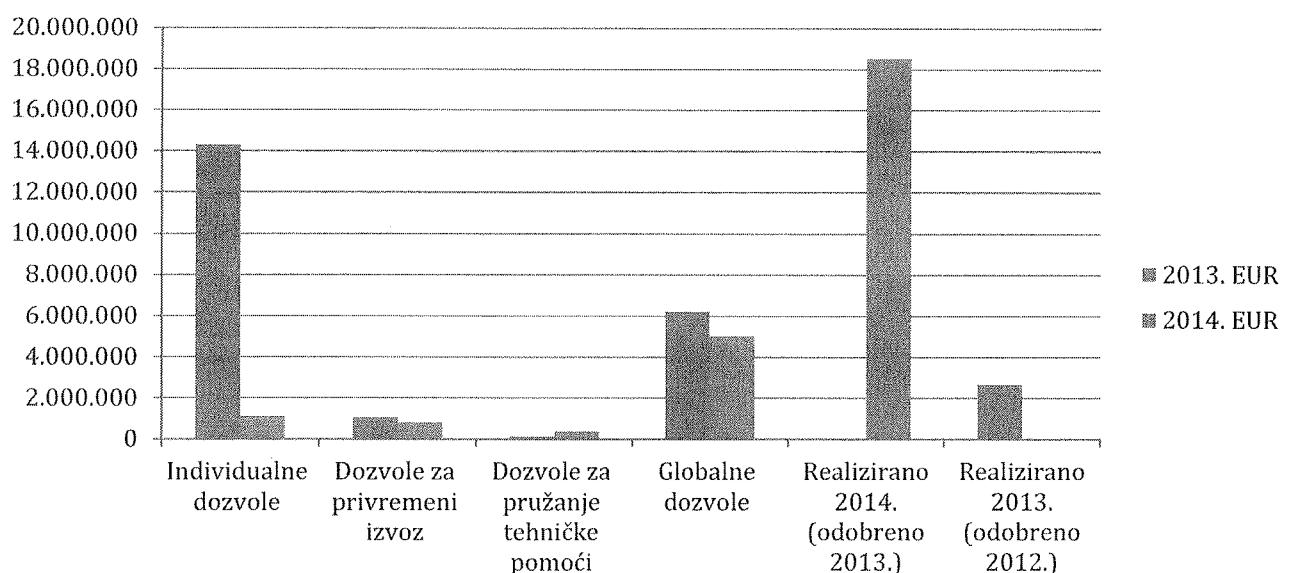
GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

25.904.344,73 EUR što je za 6,23% više nego u 2013. godini. Značajan je i podatak o realiziranim vrijednostima dozvola u 2014. koje su izdane u 2013. godini. Njihova realizirana vrijednost u 2014. iznosi 18.528.837,61EUR.

Tablica 5: Realizirana vrijednost izvoza robe s dvojnom namjenom u 2013. i 2014. u EUR-ima

Realizirana vrijednost robe s dvojnom namjenom	2013. EUR	2014. EUR
Individualne dozvole	14.285.902,23	1.151.263,25
Dozvole za privremeni izvoz	1.070.000,00	790.000,00
Dozvole za pružanje tehničke pomoći	127.196,00	396.000,00
Globalne dozvole	6.228.158,21	5.038.243,87
Realizirano 2014. (odobreno 2013.)		18.528.837,61
Realizirano 2013. (odobreno 2012.)	2.673.893,85	
UKUPNO:	24.385.150,29	25.904.344,73

Izvor: Evidencija Ministarstva vanjskih i europskih poslova

Grafika 5.: Izvoz robe s dvojnom namjenom u 2013. i 2014.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

PRILOZI

Prilog 1: Individualne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014. – proizvodi s Popisa robe s dvojnom namjenom

Prilog 2: Individualne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014. – proizvodi temeljem odredbe sveobuhvatna kontrola

Prilog 3: Globalne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014.

Prilog 4: Dozvole za privremeni izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014.

Prilog 5: Dozvole za pružanje tehničke pomoći za robu s dvojnom namjenom za razdoblje 2014.

Prilog 6: Potvrde za korištenje Općih dozvola EU za izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014.

Prilog 7: Individualne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom izdane u 2013. godini, realizirane u 2014.

Prilog 8: Globalne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom izdane u 2013. godini, realizirane u 2014.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 1: Individualne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014. – proizvodi s Popisa robe s dvojnom namjenom

ZEMLJA IZVOZA	BROJ DOZVOLA	VRSTA ROBE	KATEGORIJA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	ODOBRENA VRIJEDNOST (EUR)	REALIZIRANA VRIJEDNOST (EUR)
BOSNA I HERCEGOVINA	4	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor; softver	kat.5	100.488,46	100.488,46
BOSNA I HERCEGOVINA	1	Kemikalija	kat.1	3.262,50	3.262,50
BOSNA I HERCEGOVINA	2	Oprema za ispitivanje, pregled i proizvodnju	kat. 2	322.500,00	260.000,00
UKUPNO	7			426.250,96	363.750,96
KOSOVO	3	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor; softver	kat.5	12.882,46	8.508,64
UKUPNO	3			12.882,46	8.508,64
KUBA	3	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor; softver	kat.5	48.985,81	30.964,21
UKUPNO	3			48.985,81	30.964,21
IZRAEL	2	Sustavi, oprema i komponente	kat.5	3.531,78	3.531,78
UKUPNO	2			3.531,78	3.531,78
SRBIJA	1	Kemikalija	kat.1	5.981,13	5.981,13
	2	Oprema za ispitivanje, pregled i proizvodnju	kat. 2	390.184,00	390.184,00
UKUPNO	3			396.165,13	396.165,13
KINA	1	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor; softver	kat.5	283.553,60	283.553,60
UKUPNO	1			283.553,60	283.553,60
UAE	1	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor; softver	kat.5	81,43	81,43
UKUPNO	1			81,43	81,43
UKUPNO	20			1.171.451,17	1.086.555,75

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 2: Individualne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014. – proizvodi temeljem odredbe sveobuhvatna kontrola

ZEMLJA IZVOZA	BROJ DOZVOLA	KATEGORIJA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	ODOBRENA VRIJEDNOST (EUR)	REALIZIRANA VRIJEDNOST (EUR)
IRAN	1	Sveobuhvatna kontrola (Catch all)	64.707,50	64.707,50
UKUPNO	1		64.707,50	64.707,50

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 3: Globalne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom izdane u 2014. i realizirane u 2014.

ZEMLJA IZVOZA	BROJ DOZVOLA	VRSTA ROBE	KATEGORIJA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	ODOBRENA VRIJEDNOST (EUR)	REALIZIRANA VRIJEDNOST (EUR)
SAD, Kanada, Ruska Federacija, Moldavija, BiH, Crna Gora, Kosovo, Gruzija, Bjelorusija, Kazahstan, Kirgistan, Norveška, Kuba, Makedonija, Uzbekistan, Albanija	5	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor, softver	kat.5	NEOGRANIČENO	5.038.243,87
UKUPNO	5			NEOGRANIČENO	5.038.243,87

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 4: Dozvole za privremeni izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014.

ZEMLJA IZVOZA	BROJ DOZVOLA	VRSTA ROBE	KATEGORIJA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	ODOBRENA VRIJEDNOST (EUR)	REALIZIRANA VRIJEDNOST (EUR)
SINGAPUR	2	Sustavi, oprema i komponente	kat.9	350.000,00	350.000,00
KINA	2	Sustavi, oprema i komponente	kat.9	440.000,00	440.000,00
UKUPNO	4			790.000,00	790.000,00

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 5: Dozvole za pružanje tehničke pomoći za robu s dvojnom namjenom za razdoblje 2014.

ZEMLJA U KOJOJ SE PRUŽA USLUGA	BROJ DOZVOLA	KATEGORIJA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	ODOBRENA VRIJEDNOST (EUR)	REALIZIRANA VRIJEDNOST (EUR)
PAKISTAN	1		396.000,00	396.000,00
UKUPNO	1		396.000,00	396.000,00

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 6: Prilog 6: Potvrde za korištenje Općih dozvola EU za izvoz robe s dvojnom namjenom za razdoblje 2014.

R/Br	Broj dozvole	Kategorija robe	Opća izvozna dozvola EU br.	Realizirana vrijednost (EUR)	Datum izdavanja dozvole	Napomena
1	D0014A0001	5A002a1	EU001	3.000,00	24.06.2014.	Dozvola iskorištena u cijelosti.
2	D0014A0002	5A002a1	EU003		01.10.2014.	Dozvola nije iskorištena.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 7: Individualne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom izdane u 2013. godini, realizirane u 2014.

ZEMLJA IZVOZA	BROJ DOZVOLA	VRSTA ROBE	KATEGORIJA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	ODOBRENA VRIJEDNOST (EUR)	REALIZIRANA VRIJEDNOST (EUR)
BOSNA I HERCEGOVINA	2	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor;softver	kat.5	5.115,76	5.115,76
UKUPNO	2			5.115,76	5.115,76
IRAN	3	Catch all	Catch all	4.641.334,06	4.641.334,06
UKUPNO	3			4.641.334,06	4.641.334,06
ITALIJA	1	Elektronika, sustavi, oprema i komponente	kat. 3	2.920.000,00	2.920.000,00
UKUPNO	1			2.920.000,00	2.920.000,00
KUBA	1	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor	kat.5	9.337,51	9.337,51
UKUPNO	1			9.337,51	9.337,51
SRBIJA	1	Oprema za ispitivanje, pregled i proizvodnju	kat. 2	327.270,00	327.270,00
UKUPNO	1			327.270,00	327.270,00
UKUPNO	8			7.903.057,33	7.903.057,33

GODIŠNJE IZVJEŠĆE U 2014. GODINI

Prilog 8: Globalne dozvole za izvoz robe s dvojnom namjenom izdane u 2013. godini, realizirane u 2014.

ZEMLJA IZVOZA	BROJ DOZVOLA	VRSTA ROBE	KATEGORIJA ROBE S DVOJNOM NAMJENOM	ODOBRENA VRIJEDNOST	REALIZIRANA VRIJEDNOST (EUR)
Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Gruzija, Bjelorusija, Makedonija, Albanija	9	Telekomunikacijski sustavi, oprema, komponente i pribor, softver	kat.5	NEOGRANIČENO	10.625.780,28
UKUPNO	9			NEOGRANIČENO	10.625.780,28

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**PRIJEDLOG**

Na temelju članka 20. stavka 2. Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom („Narodne novine“, br. 80/11. i 68/13.), članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11. i 119/14.) i članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, br. 125/13.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj
2015. godine donijela

Z A K L J U Č A K

Prihvaća se Godišnje izvješće o izvozu robe s dvojnom namjenom u 2014. godini, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, KLASA: 001-01/14-02/2, URBROJ: 521-S-04-15-13 od 21. travnja 2015. godine.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE O GODIŠNJEM IZVJEŠĆU O IZVOZU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM U 2014.

Sukladno odredbi članka 6. stavka 2. Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom (NN 80/11 i 68/13) Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je dužno izraditi Godišnje izvješće o izvozu robe s dvojnom namjenom za prethodnu godinu i dostaviti ga Vladi Republike Hrvatske do 30. travnja tekuće godine.

Godišnje izvješće sadrži informacije o zakonodavnem okviru kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom, podatke o izdanim i realiziranim dozvolama za robu s dvojnom namjenom, te druge važne informacije vezane za sustav kontrole robe s dvojnom namjenom u Republici Hrvatskoj. Godišnje izvješće objedinjuje sve aktivnosti Ministarstva vanjskih i europskih poslova, na nacionalnoj ali i međunarodnoj razini, koje je Ministarstvo poduzimalo radi povećanja učinkovitosti sustava kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom.

S obzirom da je primjena Zakona o nadzoru robe s dvojnom namjenom započela 1. Srpnja 2013. godine, danom ulaska Republike Hrvatske u EU, ovo je drugo izvješće koje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dostavlja Vladi Republike Hrvatske.